

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Øststøttelovens hidtidige virke

Lov nr. 620 af 21. december 1983 om støtte til de små øsamfund (Trafikstøtte m.v.), som trådte i kraft den 1. januar 1984, skal efter § 8 revideres i folketingsåret 1986-87.

Dette er begrundelsen for nærværende lovforslag.

Lovens område er identisk med området for »Sammenslutningen af Danske Småøer«, der omfatter 27 øer.

Lov om støtte til de små øsamfund – øststøtteleven – har til formål at sikre levevilkårene for beboerne i de små øsamfund.

Øststøtteleven er et led i regeringens samlede bestræbelser på at støtte øsamfundene i Danmark.

Udover øststøtteleven ydes støtte til de større øer (Samsø, Ærø, Læsø), som i henhold til Indenrigsministeriets lovgivning (Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 348 af 16. juli 1985) modtager sejlstøtte for at bedre på disse øers konkurrencemæssige situation og derved understøtte erhvervsudviklingen på øerne. Støtten ydes primært til fastfrysning/sænkning af taksterne for gods transporteret til/fra øerne.

Herudover yder Indenrigsministeriet uddannelsesstøtte med det formål at fjerne en reel forskelsbehandling af øboere, som i dag påføres større udgifter til deres børns uddannelse efter folkeskolen end forældre på fastlandet. Denne støtte ydes også til nogle af de små øer, der er omfattet af øststøtteleven, nemlig Omø, Sejrø, Femø, Drejø, Hjortø, Mandø, Endelave, Anholt og Tunø. Lyø, Skarø og Avernakø indgår i ordningen pr. 1. januar 1987.

I 1985 udgjorde Indenrigsministeriets statslige støtteramme til de større øer 10,490 mill. kr. Heraf blev dog 560.000 kr. ydet af Ministeriet for Offentlige Arbejder til dækning af driftsunderskuddet til andelsfærgeselskabet »Læsø« a.m.b.a.

Miljøministeriet ydede i 1985 efter øststøtteleven 12,470 mill. kr. i støtte til de små øer.

Støtte efter øststøtteleven ydes dels som trafikstøtte og dels som støtte til gennemførelse af forsøgsordninger, projekter m.v. (§ 4 støtten).

Øststøttelovens trafikstøtteordning har som forudsætning, at såvel stat, amt som kommune bidrager til ordningen. Den særlige støtte til forsøg, projekter m.v. er derimod udelukkende en statsstøtteordning.

I bekendtgørelse nr. 205 af 8. maj 1984 har miljøministeren dels fastlagt, hvilke færgeruter, der – udover vejforbindelsen til Mandø – er omfattet af øststøtteleven, og dels hvilke øer, der er omfattet af § 4-støtteordningen. I bekendtgørelsen er administrationen af øststøtteleven henlagt til Planstyrelsen, hvis afgørelser er endelige.

Ved to skrivelser af 30. maj 1984 til pågældende amtskommuner og kommuner, »Sammenslutningen af Danske Småøer« og ørepræsentanter, har Planstyrelsen nærmere redegjort for tilrettelæggelsen af administrationen af trafikstøtteordningen og den særlige § 4-støtteordning.

Forinden Planstyrelsen træffer afgørelse i sager om »§ 4-støtte«, skal ansøgningen forelægges for det permanente øembedsmandsudvalg, som er nedsat under styrelsen. I udvalget, som afholder 3-4 møder om året, er udover »Sammenslutningen af Danske Småøer« repræsenteret en række ministerier og styrelser. Udvalget har i øvrigt valgt den strategi for sit arbejde til stadighed for at undersøge mulighederne for at skabe »positiv særbehandling« i lovgivning og administration for de små øer.

Planstyrelsen har (i april 1985) udsendt »De små øer – 1984« og (i maj 1986) seminaroplægget »De små øer og øststøtteleven«, der begge indeholder bredere beskrivelser af øststøttelovens hidtidige virke.

For at skabe det bedst mulige grundlag for Folketingets drøftelser, har Planstyrelsen i maj-juni 1986 afholdt 3 seminarer, hvor lovens brugere – dvs. amtskommuner og kommuner og øboere – havde lejlighed til at drøfte lovens hidtidige virke med Planstyrelsen.

De 3 seminarer dækkede tilsammen samtlige 27 øer, der er omfattet af loven. Alle amtskommuner